

Марія Шестерняк

кандидат економічних наук, доцент,
Західноукраїнський національний університет,
м. Тернопіль, Україна
shesternyak_m@ukr.net
ORCID ID: 0000-0001-9775-6637

РОЛЬ ДЕРЖАВНОГО АУДИТУ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ПРОЗОРОСТІ ТА ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ БЮДЖЕТНИХ КОШТІВ ПІД ЧАС ВІЙНИ

Mariya Shesternyak

Ph.D. (Economics), Assoc. Prof.,
West Ukrainian National University, Ternopil, Ukraine

THE ROLE OF STATE AUDIT IN ENSURING TRANSPARENCY AND EFFICIENCY OF BUDGET FUNDS UTILIZATION DURING THE WAR

Анотація. У статті досліджено роль державного аудиту в забезпеченні прозорості та ефективності використання бюджетних коштів в умовах воєнного стану. Обґрунтовано важливість фінансового контролю як інструменту запобігання нецільовому використанню коштів та корупційним правопорушенням. Проаналізовано діяльність Державної аудиторської служби України у 2021–2024 роках, виявлені типові порушення, охарактеризовано проблемні аспекти проведення контрольних заходів. Особливу увагу приділено цифровізації аудиту, впровадженню адаптивних підходів та особливостям контролю в умовах надзвичайних ситуацій. За результатами дослідження сформульовано рекомендації щодо підвищення ефективності державного фінансового контролю в період воєнного стану, що сприятиме зміцненню підзвітності та довіри громадськості до органів державної влади і забезпеченню стабільності в умовах кризових ситуацій.

Ключові слова: державний аудит, бюджетні кошти, фінансовий контроль, воєнний стан, аудиторські перевірки, ревізії, моніторинг закупівель, фінансові порушення.

Abstract. The article examines the role of state audit in ensuring transparency and efficiency in the use of budget funds under martial law. The importance of financial control as a tool for preventing misuse of funds and corruption offenses is substantiated. The activities of the State Audit Service of Ukraine in 2021–2024 are analyzed, typical violations are identified, and problematic aspects of conducting control measures are characterized. Particular attention is paid to the digitalization of audit, the implementation of adaptive approaches and the peculiari-

ties of control in emergency situations. Based on the results of the study, recommendations are formulated to increase the efficiency of state financial control during martial law, which will contribute to strengthening accountability and public trust in state authorities and ensuring stability in crisis situations.

Key words: *public audit, budget funds, financial control, martial law, audit inspections, revisions, procurement monitoring, financial violations.*

Постановка проблеми. Державний аудит є одним із ключових інструментів забезпечення ефективності та прозорості використання бюджетних коштів, особливо в умовах воєнного стану. У сучасних реаліях, коли ресурси держави спрямовуються на оборону, відновлення інфраструктури та соціальну підтримку населення, контроль за їх цільовим та ефективним використанням набуває вирішального значення. Державний аудит відіграє важливу роль у виявленні ризиків неефективного або нецільового використання коштів, а також у запобіганні корупційних схем і зловживань. У контексті війни такі ризики значно зростають через необхідність прийняття швидких рішень, спрощення процедур закупівель та розподілу фінансових ресурсів. Зараз ця проблема є особливо актуальною для нашої країни, особливо в умовах складної економіки, коли ресурси держави сильно обмежені, а потреби зростають щодня. Тому аудиторські перевірки забезпечують надійний контроль за цільовим і ефективним використанням коштів, сприяючи зміцненню довіри громадськості до державних інституцій.

Аналіз останніх досліджень та публікацій щодо ролі державного аудиту в забезпеченні прозорості та ефективності використання бюджетних коштів під час війни дозволяє виокремити кілька ключових напрямів, що відображають актуальні тенденції в цій сфері. Так, зокрема в ряді публікацій останніх років звертається увага на те, як війна і загрози національній безпеці впливають на фінансову політику та контроль за використанням державних коштів. У наукових працях акцентується увага на важливості впровадження адаптивних методів аудиту, здатних оперативно реагувати на стрімкі зміни обставин. Також однією з важливих тем є використання цифрових технологій у державному аудиті, що дозволяє швидко проводити аналіз великих масивів даних, що виникають у процесі витрачання коштів на потреби оборони та відновлення інфраструктури. Окрім того, науковці та практики надають особливого значення загрозі корупції в умовах спрощених процедур закупівель і термінових фінансових рішень, які є типовими в період воєнного стану. Вказані проблеми висвітлено у працях вітчизняних науковців, зокрема М.В. Кармазіної [1], С.В. Онешка, О.Г. Дроздової, Н.А. Іванової [2], А.В. Гарбінської-Руденко, О.О. Покутнього та В.Р. Шимка [3]. Значний внесок у дослідження цієї тематики також зробили С.А. Борис [4], який аналізує правове регулювання аудиту ефективності використання бюджетних коштів правоохоронними органами; Г.О. Скрипник і В.В. Черненко [5], які розглядають особливості функціонування державного фінансового контролю в умовах воєнного стану; а також Т.О. Гуренко [6], яка окреслює сучасний стан і напрями удосконалення організаційного забезпечення державного фінансового контролю в Україні. Сукупність цих досліджень підтверджує, що ефективний та прозорий державний аудит є одним із ключових чинників не лише раціонального управління бюджетними ресурсами, а й зміцнення довіри громадськості до державних інституцій.

Формулювання мети дослідження. Метою цього дослідження є оцінка ефективності та прозорості державного аудиту в умовах воєнного стану, аналіз його впливу на забезпечення раціонального використання бюджетних коштів, а також визначення динаміки основних показників роботи Державної аудиторської служби України. Дослідження також передбачає вивчення методів і підходів, що сприяють зниженню ризиків нецільового або неефективного використання фінансових ресурсів, зокрема, через модернізацію інструментів аудиту, підвищення професійного потенціалу та впровадження цифрових технологій і адаптивних підходів в аудиторській практиці.

Виклад основного матеріалу. Ефективність формування та раціонального використання бюджетних ресурсів держави забезпечується шляхом реалізації комплексу заходів, серед яких: функціонування та належне управління державними цільовими і позабюджетними фондами; суворе дотримання фінансово-бюджетної дисципліни; неухильне виконання норм чинного законодавства; забезпечення належного захисту об'єктів державної власності; а також достовірне ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності в органах державної влади, бюджетних установах і суб'єктах державного сектору економіки. У цьому контексті особливої ваги набуває державний фінансовий аудит як один із ключових інструментів контролю за цільовим і ефективним використанням бюджетних коштів.

Як засвідчують наукові праці, у сучасних економічних публікаціях поняття «державний фінансовий аудит» розглядається як форма контрольної діяльності держави, спрямована на оцінку законності, ефективності, економічності та результативності використання ресурсів держави, встановлення та оцінки факторів, що цьому перешкоджають, та розробки обґрунтованих пропозицій з метою цільового та ефективного використання бюджетних коштів у майбутньому [7, с. 115].

В умовах воєнного стану діяльність Державної аудиторської служби України набуває особливого значення, адже саме цей орган здійснює незалежний контроль за цільовим та ефективним використанням бюджетних коштів. У своїй роботі служба керується принципами законності, об'єктивності, відкритості та системності. Основні функції та завдання діяльності Державної аудиторської служби України охоплюють проведення державного фінансового аудиту, ревізій, перевірок закупівель, моніторингу бюджетних програм, а також надання рекомендацій щодо усунення порушень та попередження їх у майбутньому. З урахуванням змін, зумовлених воєнними викликами, структура завдань служби адаптована до потреб оперативного реагування на ризики, пов'язані з використанням бюджетних коштів. На рис. 1 представлено узагальнене відображення основних завдань Державної аудиторської служби України.

Фінансова система України в умовах воєнного стану зазнає суттєвих навантажень, що зумовлює зростання ризиків виникнення фінансових правопорушень, неефективного управління бюджетними ресурсами та порушень фінансово-бюджетної дисципліни. Водночас актуалізується потреба в посиленні інституційного контролю за використанням публічних фінансів. У цьому контексті особливу роль відіграють органи державного фінансового контролю, зокрема Державна аудиторська служба України, яка здійснює значний обсяг контрольних-аналітичних заходів, спрямованих на запобігання фінансовим зловживанням, підвищення прозорості та ефективності управління бюджетними коштами.

Рис. 1. Основні завдання Державної аудиторської служби України

Джерело: побудовано автором

На основі проведених досліджень можна виокремити основні завдання Державної аудиторської служби України в умовах воєнного стану (рис. 2), які відображають актуальні виклики та цілі цього періоду:

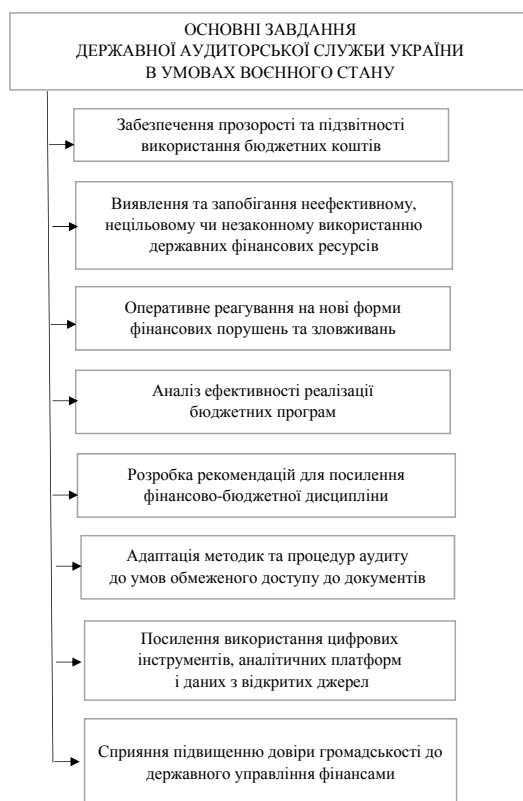

Рис. 2. Основні завдання Державної аудиторської служби України в умовах воєнного стану

Джерело: побудовано автором

1. Забезпечення прозорості та підзвітності використання бюджетних коштів, спрямованих на потреби оборони, гуманітарну допомогу, відновлення інфраструктури та соціальну підтримку.

2. Виявлення та запобігання неефективному, нецільовому чи незаконному використанню державних фінансових ресурсів в умовах підвищених ризиків, пов'язаних зі спрощеними процедурами закупівель.

3. Оперативне реагування на нові форми фінансових порушень та зловживань, що виникають через зміну форматів управління публічними фінансами під час війни.

4. Аналіз ефективності реалізації бюджетних програм, зокрема у сферах оборони, охорони здоров'я, соціального захисту та критичної інфраструктури.

5. Розробка рекомендацій для посилення фінансово-бюджетної дисципліни, враховуючи нові ризики та виклики, які не були характерні для мирного часу.

6. Адаптація методик та процедур аудиту до умов обмеженого доступу до документів, ризику знищення первинної документації або неможливості виїзду на об'єкти.

7. Посилення використання цифрових інструментів, аналітичних платформ і даних з відкритих джерел для дистанційного контролю та моніторингу закупівель.

8. Сприяння підвищенню довіри громадськості до державного управління фінансами через публічне оприлюднення результатів аудитів та відкритість до співпраці з громадськими організаціями.

Дослідження показують, що в період з 2021 по 2023 рік органи Державної аудиторської служби України здійснили значний обсяг робіт, що включає аналіз результатів проведених ревізій, перевірок закупівель, моніторингів та державних фінансових аудитів, а також виявлених порушень. За цей період було здійснено 2159 ревізій та 1510 перевірок закупівель, у ході яких перевірено понад 2,5 мільйона підприємств, установ і організацій. Виявлені фінансові порушення, що призвели до втрат матеріальних та фінансових ресурсів, загалом становили близько 325,5 млрд грн. У рамках державного фінансового контролю на 2720 об'єктах виявлено незаконні, нецільові витрати та нестачу ресурсів на суму понад 124,7 млрд грн, з яких майже 13,9 млрд грн стосувалися операцій з бюджетними коштами. Для підвищення ефективності державного фінансового контролю було надано низку рекомендацій, що передбачають посилення законодавчого регулювання, запровадження антикорупційних заходів, оптимізацію контрольних процедур та розширення громадського контролю [5]. Контрольні заходи, здійснені Державною аудиторською службою України упродовж 2018-2023 років представлено на рисунку 3.

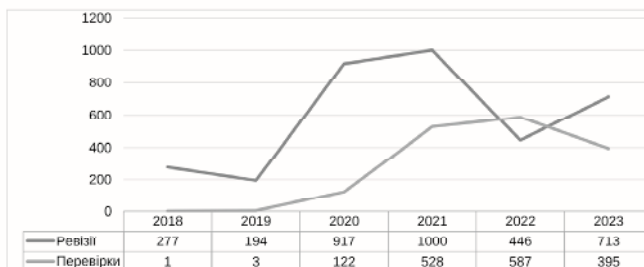

Рис. 3. Заходи контролю, які були проведені Державною аудиторською службою України станом на 2018-2023 рр. [5]

Як видно з рисунку 3, заходи контролю проведені Державною аудиторською службою України є досить ефективними, що підтверджує значна кількість проведених

перевірок та ревізій. Це свідчить про цільову спрямованість проведених контрольних заходів та їх результативність.

Звернемо увагу, що Державна аудиторська служба України та її територіальні органи в умовах правового режиму воєнного стану, а також протягом одного місяця після його припинення або скасування, здійснюють контрольну діяльність з урахуванням низки специфічних аспектів. Зокрема, методологія державного фінансового контролю зазнала адаптації до обставин воєнного часу; тривалість проведення контрольних заходів (інспектування, державний аудит, перевірки закупівель) підлягає коригуванню – з виключенням періодів, упродовж яких реалізація таких заходів була об'єктивно неможливою у зв'язку з дією воєнного стану. Крім того, у процесі здійснення контрольних процедур допускається використання як паперових, так і електронних форматів документування, проведення зустрічних звірок, збору та оформлення інформації [6].

Наразі, попри всі зусилля, в Україні продовжує діяти воєнний стан, а це, своєю чергою, впливає і на процес роботи Державної аудиторської служби України.

Так, зокрема, відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 07.05.2022 р. № 561 «Деякі питання здійснення державного фінансового контролю в умовах воєнного стану» [6], Указу Президента України від 24 лютого 2022 р. № 64 «Про введення воєнного стану в Україні» [8], Закону України «Про правовий режим воєнного стану» [9], Закону України «Про основні засади здійснення державного фінансового контролю в Україні» [10], для забезпечення належного використання державних ресурсів урядом ухвалили відповідні заходи у цей період.

Незважаючи на воєнний стан, діяльність Державної аудиторської служби України у 2024 році стала прикладом підвищення ефективності інституційного контролю через модернізацію інструментів та посилення професійного потенціалу.

Так, зокрема, у 2024 році Державна аудиторська служба України продемонструвала суттєве зростання результативності своєї діяльності, що зафіксовано у Публічному звіті про результати роботи служби та її міжрегіональних територіальних органів [11]. Попри скорочення чисельності працівників майже на 19%, обсяг охоплених контролем фінансових та матеріальних ресурсів становив 3,6 трлн грн, що майже вдвічі перевищує відповідний показник 2023 року та на 4% перевищує касові видатки загального фонду Державного бюджету України за 2024 рік².

Контролем були охоплені практично всі ключові галузі суспільного життя: оборона, енергетика, промисловість, транспорт, агропромисловий комплекс, будівництво, інфраструктура, освіта і наука, охорона здоров'я, соціальний захист населення та місцеві бюджети.

Упродовж 2024 року проведено близько 12 тисяч заходів державного фінансового контролю, у тому числі 749 ревізій, 400 перевірок закупівель, 213 державних фінансових аудитів та понад 10 тисяч моніторингів закупівель. За результатами контрольних заходів виявлено втрати фінансових ресурсів на суму понад 41 млрд грн, включно з недоотриманими доходами, незаконними та нецільовими витратами і нестачами. Комплексними заходами забезпечено відшкодування та поновлення втрат на суму 6,2 млрд грн.

Окрему увагу приділено контролю за використанням коштів місцевих бюджетів. Завершено 64 державних фінансових аудити виконання бюджетів територіальних громад

² Про це заявила Голова Державної аудиторської служби України Алла Басалаєва під час презентації Публічного звіту про результати діяльності Держаудитслужби, її міжрегіональних територіальних органів за 2024 рік.

та проведено 15 ревізій місцевих бюджетів, загальний обсяг досліджених ресурсів склав понад 209 млрд грн. Порушення і недоліки зафіксовані на суму майже 14 млрд грн, з яких понад 1,2 млрд грн – це прямі збитки. Найбільші обсяги виявлених збитків 2024 року зафіксовано в обласних центрах, а саме: в Одесі – майже 969 млрд грн, у Львові – 848 млн грн, у Тернополі – 147,7 млн грн [11].

У 2025 році місцеві бюджети залишаються під посиленою увагою аудиторів, оскільки контроль за використанням ресурсів, спрямованих на відновлення регіонів і покращення умов життя громад, є запорукою ефективного функціонування територіальних громад.

Слід зауважити, що важливою складовою діяльності Державної аудиторської служби України є взаємодія з правоохоронними органами. Впродовж 2024 року правоохоронним структурам було передано 1124 матеріали контрольних заходів, у 1042 випадках їх проінформовано про результати перевірок. За цими матеріалами розпочато 425 досудових розслідувань і 43 розслідування за результатами інформування. До кримінальних проваджень долучено 371 матеріал контрольних заходів та 95 інформацій. В результаті переданих матеріалів вручено 168 письмових повідомлень про підозру у вчиненні кримінальних правопорушень і ще 5 повідомлень за результатами інформаційних повідомлень.

У 2025 році Державна аудиторська служба України продовжує системну роботу, спрямовану на забезпечення невідворотності відповідальності за зловживання у сфері використання державних фінансів, зміцнюючи тим самим засади фінансової безпеки та економічної стабільності держави.

Варто відзначити, що ефективний державний аудит передбачає не лише перевірку звітної документації, а й оцінку доцільності витрат, їх економічної обґрунтованості та відповідності стратегічним пріоритетам держави. Одним із важливих аспектів є посилення ролі цифровізації у сфері аудиту, що дозволяє здійснювати оперативний контроль у реальному часі.

Досвід України в умовах війни свідчить про необхідність посилення взаємодії між органами державного фінансового контролю, міжнародними партнерами та громадським сектором. Запровадження системи прозорості звітності, відкритих даних та громадського контролю сприяє зниженню рівня корупції та підвищенню ефективності бюджетних витрат.

Крім того, державний аудит відіграє важливу роль у контролі за ефективністю використання міжнародної допомоги. Україна отримує значну фінансову підтримку від міжнародних партнерів, і прозорість у використанні цих коштів є ключовою умовою їх подальшого залучення. Система державного аудиту дозволяє оцінювати відповідність використання фінансів міжнародним стандартам і вимогам донорів.

Важливою складовою є впровадження сучасних цифрових технологій у процес аудиту. Використання автоматизованих систем аналізу даних та відкритих електронних реєстрів сприяє підвищенню рівня прозорості державних фінансів і зменшенню можливостей для зловживань.

Сьогодні, коли ресурси держави надзвичайно обмежені, а потреба в їх ефективному та цільовому використанні зростає, особливого значення набуває посилення інституційної спроможності державного фінансового контролю. З огляду на аналіз практики роботи Державної аудиторської служби України та виклики, пов'язані з воєнним станом, можна виокремити такі ключові напрями посилення ефективності державного фінансового контролю в умовах війни:

1. Цифровізація контрольних процедур, що передбачає впровадження сучасних інформаційно-аналітичних систем, автоматизованих платформ моніторингу бюджетних витрат, які дозволяють у режимі реального часу виявляти фінансові порушення, нецільові витрати та ознаки корупції.

2. Застосування ризик-орієнтованого підходу до контролю, який можна реалізувати через концентрацію контрольних заходів на об'єктах з підвищеним ризиком неефективного або нецільового використання ресурсів, що дозволяє оптимізувати витрати на аудит та підвищити його результативність.

3. Підвищення професійного рівня фахівців, а саме посилення кадрового потенціалу контролюючих органів шляхом навчання, підвищення кваліфікації аудиторів, залучення фахівців з IT, аналітики, кібербезпеки, що особливо актуально для умов гібридної війни та цифрового фінансового середовища.

4. Удосконалення нормативно-правової бази до викликів воєнного стану, зокрема уточнення повноважень контролюючих органів, спрощення доступу до інформації, запровадження гнучких форм контролю.

5. Посилення міжвідомчої взаємодії – налагодження тісної співпраці між органами фінансового контролю, правоохоронними структурами та антикорупційними інституціями для оперативного реагування на виявлені фінансові порушення.

6. Залучення громадськості та підвищення прозорості – розвиток механізмів громадського аудиту, створення публічних платформ для оприлюднення результатів контрольних заходів і можливості звернення громадян щодо порушень.

7. Інтеграція міжнародного досвіду – використання кращих практик державного аудиту країн ЄС, активна співпраця з міжнародними партнерами, технічна та консультативна підтримка з боку іноземних донорів.

Реалізація зазначених напрямів дозволить не лише посилити контроль за використанням бюджетних коштів у воєнний час, а й створити основу для відновлення економіки та ефективного функціонування системи публічних фінансів у післявоєнний період.

Висновки. У контексті збройної агресії та зростаючих викликів для національної фінансової безпеки державний аудит набуває особливої ваги як інструмент забезпечення прозорості, підзвітності та ефективного використання бюджетних ресурсів. Його трансформація відповідно до умов воєнного стану, впровадження сучасних методів аналізу, цифрових технологій, а також посилення інституційного та громадського контролю є ключовими чинниками підвищення довіри до органів державної влади та стабілізації фінансової системи.

Результати аналізу діяльності Державної аудиторської служби України упродовж останніх років засвідчили її спроможність адаптуватися до кризових обставин шляхом застосування ризик-орієнтованих підходів, дистанційного аудиту, інтеграції цифрових інструментів та посилення координації з іншими органами державного фінансового контролю. Виявлення значних обсягів фінансових порушень актуалізує необхідність подальшого зміцнення інституційної спроможності органів державного фінансового контролю, удосконалення нормативно-правової бази, розвитку антикорупційних механізмів та розширення можливостей для залучення громадськості до процесів аудиту.

Підвищення ефективності державного аудиту в умовах війни передбачає також інвестування в професійну підготовку аудиторів, зміцнення їх аналітичного потенціалу, оперативне реагування на нові виклики та забезпечення публічності результатів контрольних заходів. Важливим чинником легітимності державного управління виступає

також інтеграція результатів аудиторських перевірок у процес ухвалення стратегічних рішень.

Отже, в умовах воєнного часу державний аудит виконує не лише контрольну, а й стратегічну функцію, сприяючи зміцненню фінансової дисципліни, мінімізації втрат публічних ресурсів та формуванню ефективної системи управління державними фінансами, зорієнтованої на цілі національної безпеки та післявоєнного відновлення.

Список використаних джерел:

1. Кармазіна М.В. Адаптивні процеси використання процедури зовнішнього підтвердження у відповідь на оцінені ризики суттєвого викривлення при аудиті фінансової звітності. *Інвестиції: практика та досвід*. № 16/2024. С. 24-30.
2. Онешко С.В., Дроздова, О.Г., Іванова Н.А. Щодо зростання інформаційного потенціалу цифрового економічного простору: модернізація бухгалтерського обліку та аудиту в Україні. *Академічні візії*. 2023. № 21. URL: <https://academy-vision.org/index.php/av/article/view/446> (дата звернення: 20.03.2025)
3. Гарбінська-Руденко А.В., Покутній О.О., Шимко В.Р. Корупційні ризики під час проведення публічних закупівель в умовах воєнного стану. *Аналітично-порівняльне правознавство*. 2024. № 2. С. 413-415. URL: <http://journal-app.uzh-nu.edu.ua/article/view/303555> (дата звернення: 20.03.2025).
4. Борис С.А. Аудит ефективності використання бюджетних коштів правоохоронними органами: проблеми правового регулювання. *Правова доктрина, правоутворення та правозастосування: проблеми зв'язку та шляхи розвитку*. 2024. С. 141-144. URL: https://www.researchgate.net/publication/390260421_Audit_efektivnosti_vikoristanna_budzetnih_kostiv_pravohoronnimi_organami_problemi_pravovogo_reguluvanna7.
5. Скрипник Г.О., Черненко В.В. Державний фінансовий контроль України в умовах воєнного стану. *Економіка та суспільство*. 2024. Випуск 70. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/5397/5339>
6. Деякі питання здійснення державного фінансового контролю в умовах воєнного стану. Постанова Кабінету Міністрів України від 07.05.2022 р. № 561. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/561-2022-%D0%BF#Text> (дата звернення: 03.25.2025).
7. Виговська Н.Г., Литвинчук І.В., Шинаков А.В. Державний фінансовий аудит: сутність, наукові підходи до визначення. *Економіка, управління та адміністрування*. 2025. № 1 (111). С. 109-117. URL: <https://ema.ztu.edu.ua/article/view/326136>
8. Про введення воєнного стану в Україні. Указ Президента України від 24.02.2022 р. № 64/2022. URL: <https://www.president.gov.ua/documents/642022-41397> (дата звернення: 03.25.2025)
9. Гуренко Т.О. Сучасний стан та напрями удосконалення організації державного фінансового контролю. *Економіка та суспільство*. 2023. Випуск 55. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/2941/2861>
10. Про основні засади здійснення державного фінансового контролю в Україні. Закон України. Відомості Верховної Ради України (ВВР). 1993. № 13. ст. 110, (із змінами і доповненнями), поточна редакція від 15.11.2024 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-12#Text>
11. Державна аудиторська служба України. URL: <https://dasu.gov.ua/>

References:

1. Karmazina M.V. (2024) Adaptivni protsesy vykorystannia protsedury zovnishnoho pidtverdzhennia u vidpovid na otsineni ryzyky suttiyevoho vykryvlennia pry audyti

- finansovoi zvitnosti [Adaptive processes in the use of external confirmation procedures in response to assessed risks of material misstatement in financial statement audits]. *Economic Science. Investments: Practice and Experience*, no. 16, pp. 24-30.
2. Oneshko, S.V., Drozdova, O.G. & Ivanova, N.A. (2023) Shchodo zrostannia informatsiinoho potentsialu tsyfrovoho ekonomichnoho prostoru: modernizatsiia bukhhalterskoho obliku ta audytu v Ukraini [On the growth of the informational potential of the digital economic space: modernization of accounting and auditing in Ukraine]. *Academic Visions*, no. 21. Available at: <https://academy-vision.org/index.php/av/article/view/446> (accessed March 20, 2025)
 3. Harbinska-Rudenko, A.V., Pokutniy, O.O. & Shymko, V.R. (2024) Koruptsiini ryzyky pid chas provedennia publichnykh zakupivel v umovakh voiennoho stanu [Corruption risks during public procurement in wartime]. *Electronic Scientific Publication «Analytical-Comparative Jurisprudence»*, no. 2, pp. 413-415. Available at: <http://journal-app.uzhnu.edu.ua/article/view/303555> (accessed March 20, 2025)
 4. Borys, S.A. (2024) Audyt efektyvnosti vykorystannia biudzhetykh koshtiv pravookhoronnymy orhanamy: problemy pravovoho rehuliuвання [Audit of the effectiveness of budget funds use by law enforcement agencies: issues of legal regulation]. *Legal Doctrine, Lawmaking and Law Enforcement: Problems of Connection and Ways of Development*, Kharkiv, pp. 141-144. Available at: https://www.researchgate.net/publication/390260421_Audit_efektivnosti_vikoristanna_budzetnih_koshtiv_pravookhoronnimi_organami_problemi_pravovogo_reguluvanna7
 5. Skripnyk, H.O. & Chernenko, V.V. (2024) Derzhavnyi finansovyi kontrol Ukrainy v umovakh voiennoho stanu [State financial control of Ukraine under martial law]. *Economy and Society*, Issue 70, Available at: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/5397/5339>
 6. Deiaki pytannia zdiisnennia derzhavnoho finansovoho kontroliu v umovakh voiennoho stanu [Some Issues of State Financial Control under Martial Law]. Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine. May 7, 2022, no. 561. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/561-2022-%D0%BF#Text> (accessed March 25, 2025)
 7. Vygovska, N.H., Lytvynchuk, I.V. & Shynakov, A.V. (2025) Derzhavnyi finansovyi audyt: sutnist, naukovi pidkhody do vyznachennia [State financial audit: essence and scientific approaches to its definition]. *Economics, Management and Administration*, no. 1 (111), pp. 109-117. Available at: <https://ema.ztu.edu.ua/article/view/326136>
 8. Pro vvedennia voiennoho stanu v Ukraini. Ukaz Prezydenta Ukrainy [Decree of the President of Ukraine] dated February 24, 2022, «On the Introduction of Martial Law in Ukraine», no. 64/2022. Available at: <https://www.president.gov.ua/documents/642022-41397> (accessed March 25, 2025)
 9. Gurenko, T.O. (2023) Suchasnyi stan ta napriamy udoskonalennia orhanizatsii derzhavnoho finansovoho kontroliu [Current state and directions for improving the organization of state financial control]. *Economy and Society*, Issue 55. Available at: <https://economyand-society.in.ua/index.php/journal/article/view/2941/2861>
 10. Pro osnovni zasady zdiisnennia derzhavnoho finansovoho kontroliu v Ukraini. Zakon Ukrainy [On the Basic Principles of State Financial Control in Ukraine] Law of Ukraine. Official Gazette of the Verkhovna Rada of Ukraine, 1993, no. 13, p. 110, with amendments and supplements), current version as of November 15, 2024. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-12#Text>
 11. Derzhavna audytorska sluzhba Ukrainy [State Audit Service of Ukraine]. Available at: <https://dasu.gov.ua/>